

[Hans Hansen (Rørby).]

stemningen kalder på, er ikke tilhængerne, det er modstanderne, der kaldes på. Det hedder i forslaget, at der „til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af folketingets medlemmer“, og når mere end en sjettedel ved afstemningen stemmer imod, skal forslaget ud til folkeafstemning; hvis et flertal forkaster det, og mindst 30 pct. af vælgerne stemmer imod, bortfalder lovforslaget. Man har da fremsat den betragtning, at hvis kun 29 pct. stemmer imod og f. eks. kun nogle ganske få stemmer for, vil det sige, at et flertal kommer til at bøje sig for et mindretal. Men det er en fuldkommen urigtig betragtning; man appellerer ikke til tilhængerne, man appellerer til modstanderne for at få modstanden frem og se, hvor stor den er. Derfor, hvis ikke et flertal går imod, og hvis ikke mindst 30 pct. af vælgerne gider gå hen og stemme imod, så er det lov, og det finder jeg ganske rimeligt.

Et andet punkt, som i hvert fald findes på Knud Kristensens aktionsprogram, er grundlovsforslagets § 75, stk. 1, hvor det er anført, at man til fremme af almenvællet bør tilstræbe, at enhver arbejdsduelig borger får mulighed for at klare sig selv. Jeg gad vide, om nogen vil modsætte sig, at den enkelte borger i vort land skulle have mulighed for at klare sig selv. Det er dog det, paragraffen vil sige, og derfor finder jeg, at en modstand, der rejses herimod, ikke er saglig, og de, der måske kan have deres tvivl — og det er jo en ærlig sag —, skal være klar over, at hvis de stemmer imod eller bliver hjemme og derved stemmer nej, så er modstykket bevarelsen af landstinget og 35 års valgret til dette ting. Det er de to hensyn, der står overfor hinanden, og jeg vil gerne endnu en gang understrege, hvad jeg tidligere har sagt herom, og på det allervarmeste opfordre til, at man møder og stemmer og bekræfter rigsdagens og kommissionens arbejde. For det er et fremskridt, der er nået, og det kan ikke påvises på eet eneste felt at være tilbageskridt.

Jeg anbefaler altså på min gruppes vegne, at dette høje ting vedtager grundlovsforslaget påny, og at man ved folkeafstemningen giver det sin tilslutning.

Aksel Larsen: Jeg skal erkende, at sådan som hele situationen er, er der ikke altfor stor grund til at fordybe sig i grundlovsfor-

slagets indhold og enkeltheder, eftersom hensigten er, at dette og det andet høje ting vedtager det i uforandret skikkelse. Jeg beklager imidlertid, at det er sådan. Det behøvede ikke at være sådan, og det burde ikke være sådan. Jeg tror, det var statsministeren, der nede i fællessalen sagde, at dette grundlovsforslag var blevet til efter 7 års indgående og grundigt arbejde i forfatningskommissionen, og derfor kunne man med tryghed gennemføre det nu. Dette er ikke rigtigt, der har ikke været udført 7 års grundigt og omhyggeligt arbejde i forfatningskommissionen. Der har af og til været holdt nogle møder, af og til været nogle diskussioner og noget spilfægteri. En gang imellem, sådan ca. hvert andet år, sluttede de 5 partier et forlig, f. eks. om, at vi ikke skulle have 21 års valgret, men 23 års valgret; så indtrådte der påny en pause, og en overgang udfyldte man pausen med at lave en del manuelt arbejde med gennemgangen af den bestående grundlov i visse underudvalg, men uden at der egentlig var nogen, der regnede med, at der kom nogen bukser ud af det skind.

Først henimod slutningen af de 7 år, fik man pludselig travlt, og så blev der bestilt noget, men bestilt noget under forhold, som var aldeles utilfredsstillende. Man havde nemlig så travlt, at der ikke var tid til virkelig at overveje problemerne, men i de fleste eller måske i alle tilfælde gik det på den sørgelige måde, som det så ofte går i et folketingsudvalg, at man træffer det, man kalder en politisk afgørelse, idet man, stillet overfor de saglige problemer, enes om hurtigt at lave en lille politisk kohandel, og så er det i orden.

Det at ændre en grundlov er et ansvarsfuldt arbejde. Det behøver aldeles ikke at tage hverken 7 eller 8 år — og nu er det 8 år siden, det blev lovet Danmarks ungdom, at grundloven skulle blive lavet om, så den kunne få valgret —, men det er som sagt et ansvarsfuldt arbejde. Det kræver, at man virkelig skaffer sig et overblik over, hvad der står i grundloven, hvad man ønsker der skal stå, hvordan man ønsker, den skal være opbygget, og derefter udarbejder et forslag til en ny grundlov. Noget sådant har man imidlertid ikke gjort her. Man har foretaget en gennemgang af de bestående grundlovsparagraffer, temmelig slavisk holdt sig til den bestående grundlovs opbygning og blot ændret de paragraffer, som man